

Predkladacia správa

Rada Európskej únie svojím rozhodnutím č. 2024/583 z 8. februára 2024 rozhodla o zriadení vojenskej operácie Európskej únie v regióne Červeného mora, Adenského zálivu, Arabského mora a Perzského zálivu s názvom EUNAVFOR ASPIDES (ďalej len „operácia“).

Operácia následne zahájila svoju činnosť na základe Rozhodnutia Rady Európskej únie č. 2024/632 z 19. februára 2024, ktorým Rada Európskej únie schválila operačný plán a pravidlá nasadenia operácie, a jej poslaním je v súlade s normami medzinárodného práva, vrátane Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve, prispievať k zabezpečeniu slobody plavby civilných a obchodných plavidiel v rámci etablovaných námorných komunikačných trás v jej operačnom priestore.

Európska únia týmto spôsobom reaguje na rôznorodé útoky na civilné a obchodné plavidlá zo strany hnutia Húsijov vedené z územia Jemenskej republiky, ktoré zásadne zhoršili úroveň bezpečnosti medzinárodnej námornej dopravy. Tieto bezpečnostné riziká prinútili európske a globálne prepravné spoločnosti k zmene námornej trasy vedúcej cez Červené more a Suezský prieliv a jej odklon cez Mys dobrej nádeje. Táto situácia vedie k predĺženiu námorných obchodných trás, k následnému zvýšeniu nákladov na prepravu a narušeniu globálnych dodávateľských reťazcov.

Mandát operácie je v súlade s Rezolúciou Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov č. 2722 z 10. januára 2024, ktorá odsudzuje útoky Húsijov na civilné a obchodné plavidlá a požaduje okamžité ukončenie všetkých útokov. Mandát operácie má výhradne obranný charakter, operácia nevykonáva odvetné údery na súši a trvanie jej mandátu je platné na dobu 12 mesiacov od zriadenia operácie.

Strategickou úlohou operácie je sprevádzanie a ochrana civilných a obchodných plavidiel a posilnenie a udržiavanie situačného povedomia v spolupráci s podobne zmýšľajúcimi poskytovateľmi námornej bezpečnosti.

Príspevok Slovenskej republiky v počte do 5 príslušníkov ozbrojených síl Slovenskej republiky bude v prípade schválenia predkladaného návrhu plniť úlohy v operačnom veliteľstve operácie Európskej únie v Grécku a v celom operačnom priestore operácie.

Vyslanie do 5 príslušníkov ozbrojených síl Slovenskej republiky do veliteľstva operácie bude realizované bezprostredne po schválení predkladaného návrhu. Hoci aktuálny mandát operácie je platný na dobu 12 mesiacov od zriadenia operácie, vzhľadom na možný predpoklad jeho predĺženia, je dĺžka pôsobenia príslušníkov ozbrojených síl Slovenskej republiky vo veliteľstve operácie určená až do ukončenia mandátu operácie.

Návrh je predkladaný v súlade s čl. 86 písm. l) Ústavy Slovenskej republiky, na základe ktorého podlieha súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky každé vyslanie príslušníka ozbrojených síl Slovenskej republiky na plnenie úloh mimo územia Slovenskej republiky, ak toto vyslanie nepatrí podľa Ústavy Slovenskej republiky do vymedzenej právomoci vlády Slovenskej republiky.

Predkladaný návrh má vplyv na rozpočet verejnej správy. Rozpočtové krytie na zabezpečenie vyslania príslušníkov ozbrojených síl Slovenskej republiky do veliteľských štruktúr operácie je zabezpečené v rámci rozpisu rozpočtu kapitoly Ministerstva obrany Slovenskej republiky. Materiál súčasne nemá vplyv na podnikateľské prostredie, sociálne vplyvy, vplyvy na životné prostredie, vplyvy na informatizáciu spoločnosti, vplyvy na služby verejnej správy pre občana ani vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Materiál bol predmetom predbežného a medzirezortného pripomienkového konania a na rokovanie Bezpečnostnej rady a vlády Slovenskej republiky sa predkladá bez rozporov.

Uvedený materiál bude po prerokovaní vládou predložený na rokovanie Národnej rady Slovenskej republiky.